2024/1543

31.5.2024

KÄÄNNÖS

Euroopan unionin ja Euroopan avaruusjärjestön välinen sopimus turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaamisesta ja vaihdosta

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä ”unioni”,

ja

EUROOPAN AVARUUSJÄRJESTÖ, jäljempänä ”ESA”,

jäljempänä yhdessä ”osapuolet”, jotka

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionista tehdyn sopimuksen,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen, joka tehtiin Pariisissa 30 päivänä toukokuuta 1975 ja joka tuli voimaan 30 päivänä lokakuuta 1980,

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan avaruusjärjestöä koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten ja Euroopan avaruusjärjestön välillä turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamisesta ja vaihdosta tehdyn sopimuksen, joka tehtiin Pariisissa 19 päivänä elokuuta 2002 ja joka tuli voimaan 23 päivänä kesäkuuta 2003,

OTTAVAT HUOMIOON, että osapuolten yhteisenä tavoitteena on parantaa kaikin tavoin omaa turvallisuuttaan,

OTTAVAT HUOMIOON, että osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että niiden välistä yhteistyötä olisi kehitettävä yhteistä etua koskevissa turvallisuuskysymyksissä, ja että sekä Euroopan unionin neuvosto että ESA:n neuvosto hyväksyivät 22 päivänä toukokuuta 2007 Euroopan avaruuspolitiikkaa koskevan päätöslauselman, jossa korostetaan muun muassa tarvetta tehostaa synergiaa turvallisuusalalla,

OTTAVAT HUOMIOON, että tämän vuoksi tässä yhteydessä on olemassa jatkuva tarve vaihtaa turvallisuusluokiteltuja tietoja osapuolten välillä,

TUNNUSTAVAT, että täysipainoinen ja tehokas neuvonpito ja yhteistyö voivat edellyttää pääsyä osapuolten turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sekä tällaisten tietojen vaihtoa,

TUNNUSTAVAT, että ESA:n voi olla tarpeen tuottaa EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja tiettyjen unionin ohjelmien yhteydessä,

OVAT TIETOISIA siitä, että tällainen pääsy turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sekä tällaisten tietojen vaihto ja tuottaminen edellyttävät asianmukaisia turvatoimia,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tarkoitus

Kummankin osapuolen turvallisuuden kaikinpuolista parantamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi tätä unionin ja ESA:n välistä sopimusta turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaamisesta ja vaihdosta sovelletaan 2 artiklassa määriteltyihin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, joita toinen osapuoli, jäljempänä ”toimittava osapuoli”, toimittaa toiselle osapuolelle, jäljempänä ”vastaanottava osapuoli”, tai joita osapuolet vaihtavat keskenään.

2 artikla

Turvallisuusluokiteltujen tietojen määritelmä

Tässä sopimuksessa ”turvallisuusluokitelluilla tiedoilla” tarkoitetaan missä tahansa muodossa olevia tietoja ja aineistoa,

a) jotka jompikumpi osapuoli on määritellyt sellaisiksi, että ne on suojattava, koska niiden katoaminen tai luvaton ilmaiseminen voisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa ESA:n tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion etuja tai unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion etuja; ja

b) jotka on merkitty 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanojärjestelyissä vahvistetun vastaavuustaulukon mukaisesti.

3 artikla

Sopimuksen osapuolet

1. Tätä sopimusta sovelletaan unioniin ja ESA:han.

2. Tässä sopimuksessa ”unionilla” tarkoitetaan Eurooppa-neuvostoa, Euroopan unionin neuvostoa, jäljempänä ”neuvosto”, neuvoston pääsihteeristöä, Euroopan komissiota, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, jäljempänä ”korkea edustaja”, ja Euroopan ulkosuhdehallintoa, jäljempänä ”EUH”.

4 artikla

Toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset

1. Tämän sopimuksen soveltamiseksi toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset ovat seuraavat:

a) ESA:n osalta ESA:n turvallisuusyksikkö ESA:n pääjohtajan alaisuudessa;

b) unionin osalta:

i) neuvoston pääsihteeristön turvallisuusosasto, neuvoston pääsihteerin johdolla ja puolesta sekä neuvoston nimissä ja alaisuudessa;

ii) Euroopan komission henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston alainen turvallisuusosasto, turvallisuusasioista vastaavan komission jäsenen alaisuudessa; ja

iii) EUH:n turvallisuus- ja hallinto-osasto, EUH:n pääsihteerin alaisuudessa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset vahvistavat täytäntöönpanojärjestelyt tämän sopimuksen nojalla toimitettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen vastavuoroista turvaamista ja suojaamista koskevien normien laatimiseksi, jäljempänä ”täytäntöönpanojärjestelyt”, mukaan lukien ESA:n 6 artiklan mukaisesti tuottamat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot.

3. ESA:n osalta täytäntöönpanojärjestelyt hyväksyy ESA:n neuvosto.

4. Unionin osalta täytäntöönpanojärjestelyt hyväksyy neuvoston turvakomitea.

5 artikla

Turvallisuusperiaatteet

Kumpikin osapuoli

a) suojaa ja turvaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat toisen osapuolen turvallisuusluokitellut tiedot tämän sopimuksen sekä omien sovellettavien sääntöjensä ja määräystensä mukaisesti;

b) varmistaa, että tämän sopimuksen nojalla toisen osapuolen toimittamat tai toisen osapuolen kanssa vaihdetut turvallisuusluokitellut tiedot säilyttävät turvallisuusluokituksen, jonka toimittava osapuoli on niille antanut, ja ettei niiden turvallisuusluokitusta alenneta eikä poisteta ilman toimittavan osapuolen kirjallista etukäteissuostumusta; vastaanottava osapuoli suojaa ja turvaa tällaiset turvallisuusluokitellut tiedot omien turvallisuussääntöjensä ja -määräystensä mukaisesti, jotka koskevat turvallisuusluokiteltuja tietoja, joilla on samantasoinen turvallisuusluokitus;

c) käyttää tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia turvallisuusluokiteltuja tietoja ainoastaan niihin tarkoituksiin, jotka toimittava osapuoli on määritellyt, ellei toimittava osapuoli ole antanut muuhun kirjallista etukäteissuostumusta;

d) pidättyy ilmaisemasta tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia turvallisuusluokiteltuja tietoja kolmansille osapuolille tai sellaiselle unionin toimielimelle tai taholle, jota ei ole mainittu 3 artiklan 2 kohdassa, ellei toimittava osapuoli ole antanut muuhun kirjallista etukäteissuostumusta;

e) kieltää pääsyn tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin yksittäisiltä henkilöiltä, paitsi jos heillä on tiedonsaantitarve ja heistä on tapauksen mukaan tehty turvallisuusselvitys tarvittavalla tasolla;

f) varmistaa, että kaikille henkilöille, joilla on pääsy tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, ilmoitetaan heidän velvollisuudestaan suojata tiedot sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti;

g) varmistaa, että tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia turvallisuusluokiteltuja tietoja käsitellään ja säilytetään tiloissa, jotka ovat sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti asianmukaisesti turvattuja, valvottuja ja suojattuja.

6 artikla

ESA:n tuottamat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot

1. Jos unionin ohjelman täytäntöönpano edellyttää ESA:n tuottamia EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja, ESA tuottaa EU:n turvallisuusluokitellut tiedot täytäntöönpanojärjestelyissä määriteltyjen edellytysten mukaisesti.

2. Tämän sopimuksen soveltamiseksi vastaanottavana osapuolena toimiva ESA suojaa ESA:n 1 kohdan nojalla luomat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot 5 artiklassa vahvistettujen turvallisuusperiaatteiden mukaisesti.

7 artikla

Turvallisuusluokiteltujen tietojen luovuttaminen ja ilmaiseminen

1. Toimittava osapuoli luovuttaa tai ilmaisee turvallisuusluokiteltuja tietoja vastaanottavalle osapuolelle ainoastaan ”toimittaja valvoo” -periaatteen mukaisesti.

2. Turvallisuusluokiteltujen tietojen luovuttaminen tai ilmaiseminen muille kuin 3 artiklassa tarkoitetuille vastaanottajille edellyttää vastaanottavan osapuolen päätöstä, joka tehdään toimittavan osapuolen annettua kirjallisen suostumuksensa osapuolten turvallisuussäännöissä ja -määräyksissä määritellyn ”toimittaja valvoo” -periaatteen mukaisesti.

3. Turvallisuusluokiteltujen tietojen yleinen luovuttaminen 1 tai 2 kohdan soveltamiseksi on mahdollista ainoastaan, jos osapuolet sopivat menettelyistä tiettyjen tietoluokkien osalta ja ottavat kyseiset menettelyt käyttöön.

4. Tämän sopimuksen määräyksiä ei pidetä perustana osapuolten väliselle turvallisuusluokiteltujen tietojen pakolliselle luovuttamiselle.

5. Tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia turvallisuusluokiteltuja tietoja voidaan antaa toimeksisaajalle tai mahdolliselle toimeksisaajalle toimittavan osapuolen antamalla kirjallisella etukäteissuostumuksella tai toimittavan osapuolen kyseistä tarkoitusta varten antamien ohjeiden mukaisesti. Ennen turvallisuusluokiteltujen tietojen ilmaisemista toimeksisaajalle tai mahdolliselle toimeksisaajalle vastaanottavan osapuolen on varmistettava, että toimeksisaajalle tai mahdolliselle toimeksisaajalle ja sen toimitiloille on tehty vaadittava turvallisuusselvitys ja että niille henkilöstön jäsenille, joiden on saatava pääsy turvallisuusluokiteltuihin tietoihin, on tehty asianmukaiset turvallisuusselvitykset.

8 artikla

Henkilöstöturvallisuus

1. Osapuolet varmistavat, että kaikille sellaisille henkilöille, joiden on virkatehtäviensä hoitamiseksi saatava pääsy tämän sopimuksen nojalla toimitettuihin tai vaihdettuihin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin tai joilla voi tehtävänsä tai asemansa perusteella olla oikeus saada pääsy kyseisiin tietoihin, tehdään tarvittaessa turvallisuusselvitys ennen kuin heille annetaan pääsy tällaisiin tietoihin.

2. Turvallisuusselvitystä koskevat menettelyt pannaan täytäntöön turvallisuussääntöjen ja -määräysten mukaisesti, myös sen selvittämiseksi, voidaanko henkilölle antaa pääsy turvallisuusluokiteltuihin tietoihin hänen lojaaliutensa, rehellisyytensä ja luotettavuutensa huomioon ottaen.

9 artikla

Turvallisuusyhteistyö

1. Osapuolet antavat toisilleen apua tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaamista sekä yhteisiä turvallisuusetuja koskevissa asioissa. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat keskenään turvallisuuskysymyksistä ja suorittavat vastavuoroisesti arviointikäyntejä täytäntöönpanojärjestelyiden tehokkuuden arvioimiseksi.

2. Ennen kuin osapuolet toimittavat tai vaihtavat turvallisuusluokiteltuja tietoja tämän sopimuksen nojalla, 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten on varmistettava, että vastaanottava osapuoli kykenee suojaamaan ja turvaamaan tällaiset tiedot täytäntöönpanojärjestelyjen mukaisesti.

10 artikla

Turvallisuusluokiteltujen tietojen toimittaminen

1. Tämän sopimuksen soveltamiseksi

a) kaikki tämän sopimuksen nojalla unionille luovutettavat turvallisuusluokitellut tiedot lähetetään seuraavien välityksellä:

i) neuvoston pääsihteeristön keskuskirjaamo, jos tiedot on osoitettu Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle tai neuvoston pääsihteeristölle;

ii) Euroopan komission pääsihteeristön kirjaamo, jos tiedot on osoitettu Euroopan komissiolle;

iii) EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen keskusrekisteri EUH:ssa, jos tiedot on osoitettu korkealle edustajalle tai EUH:lle;

b) kaikki tämän sopimuksen nojalla ESA:lle luovutettavat turvallisuusluokitellut tiedot lähetetään seuraavaan toimistoon:

ESA Security Office
Largo Galileo Galilei, 1
I-00044 Frascati
Italy.

2. Yhden osapuolen kirjeenvaihto, myös sähköisessä muodossa, voidaan osoittaa suoraan toiselle osapuolelle, jos se on tarpeen erityisistä operatiivisista syistä. Vastaavat menettelyt vahvistetaan täytäntöönpanojärjestelyissä.

3. Unionin ja ESA:n välillä sekä ESA:n ja unionin välillä sähköisesti lähetettävät turvallisuusluokitellut tiedot salataan toimittavan osapuolen sovellettaviin sääntöihin ja määräyksiin sisältyvien vaatimusten mukaisesti. Täytäntöönpanojärjestelyissä vahvistetaan vastaavat edellytykset, joiden nojalla kumpikin osapuoli voi lähettää, tallentaa tai käsitellä toisen osapuolen luovuttamia turvallisuusluokiteltuja tietoja sisäisissä verkoissaan.

11 artikla

Turvallisuushäiriöt

1. Osapuolen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen turvallisuusviranomainen ilmoittaa viipymättä toisen osapuolen toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle, jos on osoitettu tai epäillään, että toisen osapuolen luovuttamia turvallisuusluokiteltuja tietoja on ilmaistu luvattomasti tai kadotettu. Asianomaisen osapuolen toimivaltainen turvallisuusviranomainen tutkii tapahtuman, tarvittaessa toisen osapuolen avustuksella, ja ilmoittaa tuloksista toiselle osapuolelle.

2. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset ottavat käyttöön menettelyt, joita noudatetaan, jos on osoitettu tai epäillään, että tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia turvallisuusluokiteltuja tietoja on vaarantunut; menettelyihin sisältyy olosuhteista ja toistumisen estämiseksi toteutetuista toimista ilmoittaminen toiselle osapuolelle.

12 artikla

Kustannukset

Kumpikin osapuoli vastaa tämän sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvista omista kustannuksistaan.

13 artikla

Muut sopimukset

Tämä sopimus ei estä osapuolia tekemästä muita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien turvallisuusluokiteltujen tietojen toimittamista tai vaihtoa koskevia sopimuksia, edellyttäen että kyseiset sopimukset eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

14 artikla

Valvonta

ESA:n pääjohtaja, neuvoston pääsihteeri, turvallisuusasioista vastaava Euroopan komission jäsen ja korkea edustaja valvovat tämän sopimuksen täytäntöönpanoa.

15 artikla

Kiistojen ratkaisu

Kaikki tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat mahdolliset erimielisyydet osapuolten välillä ratkaistaan osapuolten välisin neuvotteluin. Tällaisten neuvottelujen aikana osapuolet täyttävät edelleen tästä sopimuksesta johtuvat velvoitteensa.

16 artikla

Irtisanominen

Kumpi tahansa osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle. Tämän sopimuksen voimassaolo päättyy kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun toinen osapuoli on vastaanottanut tällaisen kirjallisen ilmoituksen, mutta se ei vaikuta niihin velvoitteisiin, joihin osapuolet jo ovat tämän sopimuksen nojalla sitoutuneet. Erityisesti kaikkia tämän sopimuksen nojalla luovutettuja tai vaihdettuja turvallisuusluokiteltuja tietoja on edelleen käsiteltävä siten, että ne on suojattu tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

17 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jonka aikana osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjen saattamisesta päätökseen.

2. Kumpikin osapuoli ilmoittaa toiselle osapuolelle kaikista mahdollisista sääntöjään ja määräyksiään koskevista muutoksista, jotka voisivat vaikuttaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaan.

3. Tätä sopimusta voidaan jommankumman osapuolen pyynnöstä tarkastella uudelleen mahdollisten muutosten harkitsemiseksi.

4. Tämän sopimuksen muutokset on tehtävä kirjallisesti ja osapuolten yhteisellä sopimuksella. Tällainen muutos tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jonka aikana osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjen saattamisesta päätökseen.

5. Edellä 16 artiklassa ja tässä artiklassa tarkoitetut ESA:n ilmoitukset osoitetaan unionin osalta neuvoston pääsihteerille.

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena englannin kielellä.

TÄMÄN VAKUUDEKSI tätä varten asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenätoisena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

LIITE

YHTEINEN JULKILAUSUMA EUROOPAN UNIONIN JA EUROOPAN AVARUUSJÄRJESTÖN YHTEINEN JULKILAUSUMA TURVALLISUUSLUOKITELTUJEN TIETOJEN TURVAAMISTA JA VAIHTOA KOSKEVASTA EUROOPAN UNIONIN JA EUROOPAN AVARUUSJÄRJESTÖN VÄLISESTÄ SOPIMUKSESTA

Unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin (jäljempänä ”EU”) avaruusohjelmaviraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/696 ([1]) hyväksymisen myötä Euroopan avaruusjärjestö (jäljempänä ”ESA”) sai vastuulleen useita tehtäviä, koska sillä on asiantuntemusta avaruusalalla. Tämä sekä EU:ssa ja ESAssa viime vuosina tapahtuneet lukuisat muutokset edellyttivät vuonna 2008 tehdyn Euroopan avaruusjärjestön ja Euroopan unionin välisen turvaluokiteltujen tietojen turvaamista ja vaihtoa koskevan sopimuksen ([2]) tarkistamista.

Tätä varten osapuolet neuvottelivat ja viimeistelivät uuden sopimuksen tekstin. Sopimuksessa vahvistetaan ESAn ja EU:n välillä toimitettujen tai vaihdettujen turvallisuusluokiteltujen tietojen vastavuoroista turvaamista ja suojaamista koskevat normit.

Kun tämä sopimus tänään allekirjoitetaan, osapuolet ilmoittavat, että tämä sopimus korvaa turvaluokiteltujen tietojen turvaamista ja vaihtoa koskevan, Brysselissä 18 päivänä heinäkuuta 2008 allekirjoitetun, ESAn ja EU:n välisen sopimuksen, jota lakataan soveltamasta tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69).

([2]) Euroopan unionin virallinen lehti L 219, 14.8.2008, s. 59.